

Ruimte voor de Jeugd

Aan: Programmacommissies gemeenteraadsverkiezingen 2018

Betreft: Positief jeugdbeleid in uw verkiezingsprogramma

Amsterdam, juli 2017

In de verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen geven partijen aan hoe zij een goed leefklimaat voor kinderen en jongeren in hun gemeente willen bieden. Een belangrijk onderwerp, dat raakvlakken heeft met alle beleidsterreinen. Een gemeente die goed is voor kinderen is goed voor alle inwoners. En dat is tegelijk van economisch belang.

De jeugdwet legt de verantwoordelijkheid voor het jeugdbeleid bij de gemeente. Het gaat – over het algemeen – goed met onze jeugd. Vanzelfsprekend is dit echter niet. De kost gaat voor de baat uit. Jeugdbeleid is breder dan jeugdzorg. Het 'voorliggend veld' signaleert en voorkomt uitval – en duurdere zorg.

Graag bieden wij u enkele voorstellen aan over Positief Jeugdbeleid.

Koester de jeugdorganisaties

In uw gemeenten zijn veel jeugdorganisaties actief, zoals scouting, sportverenigingen, jeugdclubs, kinderwerk en speeltuinverenigingen. Zij werken in buurten waar kinderen opgroeien. Bij hen hebben kinderen tijd en ruimte voor hun spel, empowerment en talentontwikkeling, aanvullend op het onderwijs. Zij werken - samen met jeugdzorgorganisaties - vaak onzichtbaar in het 'voorliggend veld' en geven vorm aan positief en preventief jeugdbeleid. Met vrijwilligers én waar nodig professionals. Deze organisaties verdienen uw steun. De resultaten van hun werk zijn op langere termijn zichtbaar. Dat vraagt dan ook om langdurige, structurele ondersteuning, niet (alleen) om kortdurende projectsubsidies.

Laat kinderen meepraten

Kinderen zijn volwaardige gesprekspartners bij onderwerpen die hen aangaan. Kinderparticipatie is een structureel onderdeel van het jeugdbeleid. Stimuleer de dialoog tussen organisaties en kinderen. Niet vrijblijvend, maar gericht op concrete resultaten, die vervolgens ook worden uitgevoerd. Dit is tegelijk een vorm van burgerschapsvorming.

Haak in op andere beleidsterreinen

Het werkveld van gemeenten is breed. En elk terrein kent onderdelen die de kinderen en jongeren aangaan. Een actueel voorbeeld is klimaatadaptatie. Bekijk hierbij hoe u water

kunt inzetten en gebruiken om attractieve waterspeelplaatsen te creëren en gelijktijdig de waterberging op orde te krijgen. Stimuleer interdisciplinaire samenwerking in een kind- en gezinsvriendelijke gemeente.

Maak het concreet

Vorig jaar publiceerde Ruimte voor de Jeugd 'Spelen maakt gezond, een tienpuntenplan voor vitale jeugd'. Ter inspiratie voegen wij dit document toe.

Wij wensen u veel succes bij het vaststellen van de programma's voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018.

Met vriendelijke groet,

Froukje Hajer
Voorzitter Platform Ruimte voor de Jeugd

Platform Ruimte voor de Jeugd is een netwerk van deskundigen en organisaties die actief invulling geven aan Positief Jeugdbeleid. Uitgangspunt is dat ieder kind een veilige en uitdagende leefomgeving verdient, waarin het zelfstandig kan spelen en gezond kan opgroeien. Het Platform Ruimte voor de Jeugd wil dat kinderen zich op een gezonde manier kunnen ontwikkelen, met ruimte voor spel, zelfstandige mobiliteit en een volwaardige plaats in de samenleving. www.ruimtevoordejeugd.nl.

Spelen maakt gezond

Tienpuntenplan voor vitale jeugd

Spelen is ontwikkelen

Spelen is voor kinderen hun 'dagelijks werk'. Binnen en buiten, alleen of samen met andere kinderen, met en zonder volwassenen in de buurt. Spelen is veelzijdig: bewegen, bouwen, ravotten, fantaseren; soms stil en ingetogen, dan weer luidruchtig en uitbundig. Spelen zorgt ervoor dat kinderen zichzelf en de wereld leren kennen, hun talenten kunnen ontwikkelen en hun grenzen leren verkennen. Voor de ontwikkeling van de *21st century skills* is spelen cruciaal.

Problemen voorkómen

Met ingang van 2015 hebben gemeenten de verantwoordelijkheid voor het gezins- en jeugdbeleid in de gehele breedte. Gemeenten bouwen aan een goed werkend jeugdnetwerk op wijk- en buurtniveau, waarin doorgaans welzijn, onderwijs, opvang, zorg en sport zijn vertegenwoordigd. Fysieke en sociale ruimte om te spelen hoort in dit netwerk een vaste plaats te krijgen. Dagelijks, veilig en vrij kunnen spelen is immers een basisvoorwaarde om gezond op te groeien. Mede door goede speelruimte en speelmogelijkheden te bieden aan álle kinderen, kunnen ontwikkelingsproblemen worden beperkt of voorkómen. Een stevige *civil society*, met een goede mix van fysieke en sociale voorzieningen, biedt kinderen een solide basis in hun leven.

Ruimte voor de jeugd = winst voor iedereen

Gemeenten besparen tijd en geld door te investeren 'aan de voorkant'. Een kindvriendelijke infrastructuur van de leefomgeving en goede gezinsbegeleiding komen direct aan de jeugd ten goede. Investerings in deze basisvoorzieningen beperken dure zorgstructuren en inzet van jeugdzorg.

Kinderen hebben een fijne jeugd, kunnen zich breed ontwikkelen en krijgen de boodschap dat ze welkom zijn in de samenleving. Dit zijn belangrijke voorwaarden om uit te kunnen groeien tot gewaardeerde, evenwichtige volwassenen.

Tien punten

Hieronder geeft het Platform Ruimte voor de Jeugd tien punten waarmee gemeenten kunnen investeren in een stevige pedagogische *civil society*, waarin de jeugd letterlijk en figuurlijk volop speelruimte heeft.

Kindvriendelijke gemeente

1. De gemeente heeft aandacht voor ál haar jeugdige bewoners en biedt extra zorg aan ouders en kinderen die dat nodig hebben. Het internationale VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind is daarbij leidend. Naast gezondheidszorg, onderwijs en opvang is fysieke en sociale speelruimte een basisvoorziening.

De gemeente erkent het belang van vrij spel voor een gezonde en evenwichtige ontwikkeling van haar jeugdige inwoners. Het aanbieden en faciliteren van voldoende en kwalitatief goede ruimte en gelegenheid om te spelen vormt dan ook een essentieel onderdeel van het jeugdbeleid van de gemeente. Kinderen behoren veilig en - als ze daar qua ontwikkeling aan toe zijn - zelfstandig naar school, vriendjes, speelplekken en clubs te kunnen gaan.

De gemeente neemt het belang van spelen mee in alle beleidsafwegingen over fysieke en sociale maatregelen.

Platform Ruimte voor de Jeugd

voor spelen, zelfstandige mobiliteit en participatie
in een kindvriendelijke omgeving (binnen en buiten)

Woonwijken

2. In buurten en wijken is volop ruimte om te spelen en elkaar te ontmoeten. Bij onvoldoende ruimte op straat geeft de gemeente prioriteit aan behoud of ontwikkeling van verblijfsfuncties.

3. De gemeente zorgt voor goede formele en informele speelmogelijkheden in elke wijk, voor verschillende soorten spel en ontmoeting, voor alle leeftijden en voor kinderen met en zonder beperking. Bij eventuele bezuinigingen blijven de belangen van de jeugd voorop staan. De gemeente zorgt voor het onderhoud van speellocaties en zoekt zo nodig met bewoners naar nieuwe vormen van beheer. Bij onontkoombare sanering van speelplaatsen blijft de betreffende speelruimte behouden.

4. De gemeente staat positief tegenover tijdelijk gebruik van onbestemde buitenruimte voor activiteiten die de jeugd ten goede komen en ondersteunt dit waar gewenst.

Routes en bereikbaarheid van voorzieningen

5. De gemeente draagt zorg voor de zelfstandige mobiliteit van kinderen. Er is een veilige verkeersruimte met loop- en fietsroutes tussen scholen, speelplekken, kinderopvanglocaties, wijkcentra en sportaccommodaties. Er zijn voldoende en oversteekvoorzieningen over drukke verkeersaders, zodat kinderen veilig van de ene wijk naar de andere kunnen.

Sociaal speelklimaat

6. In wijken waar dat nodig is, wordt via jeugd- en buurtwerk het sociale klimaat verbeterd, zodat alle kinderen de gelegenheid krijgen om buiten te spelen en deel te nemen aan activiteiten waarmee zij hun talenten kunnen ontwikkelen. De gemeente zorgt dat professionele opvoeders goed zijn opgeleid en verstand hebben van (vrij) spel.

7. Burgerinitiatieven op het gebied van spelbegeleiding, zoals speel-o-theken, speeltuinen, scouting en kindervakantiewerk zijn van groot belang en kunnen rekenen op medewerking van de gemeente.

Participatie

8. De gemeente erkent het belang van vrij besteedbare tijd, die kinderen naar eigen inzicht kunnen invullen.

9. De gemeente beschouwt kinderen als volwaardige burgers. De jeugd krijgt volop de ruimte om haar stem te laten horen en actief mee te doen in de samenleving. Bij inspraaktrajecten let de gemeente er op dat kinderen kunnen meepraten en meebeslissen. De gemeente staat positief tegenover initiatieven van de jeugd en ondersteunt deze actief.

10. De gemeente steunt collectieve oplossingen die burgers zelf bedenken om beter voor hun kinderen te kunnen zorgen. Bewonersinitiatieven gericht op betere bespeelbaarheid van straat en buurt krijgen praktische steun van de gemeente.

*Volgens **Ruimte voor de Jeugd** verdient ieder kind (0 tot 18 jaar) een veilige en uitdagende leefomgeving, waarin het zelfstandig kan spelen en gezond kan opgroeien. Het Platform Ruimte voor de Jeugd wil dat kinderen zich op een gezonde manier kunnen ontwikkelen, met ruimte voor spel, zelfstandige mobiliteit en een volwaardige plaats in de samenleving. Ruimte voor de Jeugd is een interdisciplinair uitwisselingsplatform van deskundigen op het gebied van jeugd, (natuurlijk) spelen, speelgoed, gezondheid, welzijn, sport, verkeer, stedenbouw en jeugdbeleid. Deelnemers wisselen informatie en kennis uit, inspireren elkaar, signaleren ontwikkelingen en ondersteunen initiatieven die het spelende kind dienen.*

www.ruimtevoordejeugd.nl

Platform Ruimte voor de Jeugd

voor spelen, zelfstandige mobiliteit en participatie
in een kindvriendelijke omgeving (binnen en buiten)

